

Edizzjoni Provviżorja

KONKLUŻJONIJIET TAL-AVUKAT ĠENERALI

PITRUZZELLA

ippreżentati fil-11 ta' Lulju 2019 (1)

Kawża C-400/18

Infomos

vs

Belgische Staat

(talba għal deċiżjoni preliminari mressqa mill-Hof van Cassatie (il-Qorti tal-Kassazzjoni, il-Belġju))

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – VAT – Eżenzjonijiet – Gruppi awtonomi ta' persuni – Provvisti mogħtija lil persuni membri u lil persuni mhux membri”

1. Grupp awtonomu ta' persuni magħmul minn qafna qenri pubbliċi ta' assistenza soċjali, li lilhom jiġu pprovduti servizzi ta' interess pubbliku, jitlef il-kwalità tiegħu li jiġi eżentat mill-VAT għall-attivitajiet imwettqa għall-membri minnabba l-fatt li jiddeċiedi li jwettaq servizzi anki għal terzi?
2. Din hija essenzjalment id-domanda magħmula mill-qorti nazzjonali Belġjana li qiegħda titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja tevalwa l-kompatibbiltà mad-dritt tal-Unjoni ta' dispożizzjoni nazzjonali li tikkundizzjona l-eżenzjoni mill-VAT għall-gruppi awtonomi ta' persuni komposti minn qenri pubbliċi ta' assistenza soċjali fiż-żirkustanza fejn dawn jipprovdu servizzi esklużivament lill-membri.

I. Il-kuntest ġuridiku

A. Id-dritt tal-Unjoni Ewropea

3. L-Artikolu 13 tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas-17 ta' Mejju 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejgħ - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miġjud: ba?i ta' stima (2), fir-rigward ta' eżenzjonijiet fit-territorju tal-pajji?, jistabbilixxi li:

“A. Eżenzjonijiet għal qertu attivitajiet fl-interess pubbliku

1. Ming?ajr pre?udizzju g?al disposizzjonijet o?rajn tal-Komunità, l-Istati Membri g?andhom je?entaw li ?ejjin ta?t kondizzjonijet li huma g?andhom jistabilixxu g?al skopijiet biex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u ?ara tat-tali e?enzjonijet u tal-prevenzjoni ta' kaw-lunkwe eva?joni, evitar jew abbu? possibbli:

[...]

(f) servizzi furnuti minn grupp ta' persuni indipendenti li l-attivitajiet tag?hom huma e?enti minn jew m'humix so?etti g?at-taxxa tal-valur mi?jud, g?all-iskopijiet li jag?tu lill-membri tag?hom is-servizzi ne?essarji direttament g?all-e?er?izzju ta' l-attività tag?hom, fejn dawn il-gruppi kemm jitolbu mill-membri tag?hom ?las lura e?att tas-sehem tag?hom ta' l-ispejje? kon?unti, dejjem jekk t-tali e?enzjoni mhux probabbli li twassal g?al tfixkil ta' kompetizzjoni".

4. L-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva jikkorrispondi g?all-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat?28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (3), li t?assar u tissostitwixxi d-Direttiva 77/388. Madankollu, minkejja dan it-t?assir, peress li d-data tal-fatti inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tippre?edi d-data tad-d?ul fis-se?? tag?ha, g?al din il-kaw?a jirri?ulta li hija applikabbli s-Sitt Direttiva.

B. Id-dritt Bel?jan

5. L-Artikolu 44(2)(1a) tal-Btw?wetboek (il-Kodi?i dwar il-VAT), fil-ver?joni applikabbli g?all-fatti, jipprevedi l-e?enzjoni tal-?las tat-taxxa g?al:

"il-provvisti ta' servizzi pprovduti lill-membri tag?hom stess min-na?a ta' gruppi awtonomi ta' persuni li jwettqu attività e?entata minn dan l-artikolu jew li g?aliha ma humix persuni taxxabli, meta dawn is-servizzi huma direttament ne?essarji g?at-twettiq tal-imsemmija attività, u li l-gruppi jimpjenjaw ru?hom sabiex jitolbu lill-membri tag?hom stess ir-rimbors e?att tal-parti tal-ispejje? kon?unti sostnuti minn kull wie?ed minnhom, bil-kundizzjoni li din l-e?enzjoni ma tkunx tista' to?loq distorsjonijiet tal-kompetizzjoni; ir-Re jirregola l-kundizzjonijiet ta' applikazzjoni ta' din l-e?enzjoni".

6. L-Artikolu 2 tal-Koninklijk Besluit nr. 43 van 5 juli 1991 met betrekking tot de vrijstelling op het stuk van de belasting over de toegevoegde waarde ten aanzien van de door zelfstandige groeperingen van personen aan hun leden verleende diensten (id-Digriet Irjali Nru 43 tal?5 ta' Lulju 1991 dwar l-e?enzjoni tat-taxxa fuq il-valur mi?jud fir-rigward ta' provvisti ta' servizzi pprovduti minn gruppi awtonomi ta' persuni lill-membri tag?hom stess) (Belgische Staatsblad 6 ta' Awwissu 1991), jipprevedi li:

"Il-provvisti ta' servizzi, ipprovduti lill-membri tag?hom stess minn gruppi awtonomi ta' persuni previsti mill-Artikolu 1, huma e?entati mit-taxxa bil-kundizzjoni li:

1. l-attivitajiet tal-grupp jikkonsistu esklu?ivament fl-g?oti ta' provvisti ta' servizzi direttament lill-membri tieg?u stess, u li dawn kollha jwettqu attività e?enti bis-sa??a tal-Artikolu 44 tal-Kodi?i jew li g?aliha ma humix persuni taxxabli".

II. Il-fatti, il-pro?edura prin?ipali u d-domandi preliminari

7. Infinhos, ir-rikorrent fil-kaw?a prin?ipali, huwa grupp tal-informatika g?all-isptarijiet stabbilit minn diversi ?entri pubbli?i ta' assistenza so?jali, iktar 'il quddiem i?-?"PAS" (Openbare centra voor maatschappelijk welzijn) (4). Infinhos jipprovdi servizzi informati?i g?all-isptarijiet li?-?PAS li huma affiljati mieg?u u, flimkien mal-provvisti mwettqa g?all-membri tieg?u, jipprovdi servizzi lil persuni mhux membri. Fil?5 ta' Settembru 2000, dan la?a? ftehim ma' NV IHC-Group sabiex ji?viluppaw flimkien, fuq talba ta' Infinhos stess, applikazzjonijiet ta' softwer ?odda jew innovattivi

għall-isptarijiet li huma rreżistrati bħala membri tiegħu.

8. Infohos ma rreżistrax rużu bħala persuna taxxabbli għall-VAT, bl-affermazzjoni li, minn na?a, ma jistax jitqies bħala tali skont l-Artikolu 6 tal-Kodiċi dwar il-VAT (5) u li, fi kwalunkwe każ, huwa eżentat bis-saħħa tal-Artikolu 44(2)(1a) tal-istess kodici.

9. Fl-20 ta' April 2005, wara kontroll, l-awtorità fiskali ddikjarat li s-servizzi mwettqa b'mod reżiproku bejn Infohos u NV IHC-Group (bħala persuna mhux membru tal-grupp) kellhom jiżu sużżetti għall-?las tal-VAT. Barra minn hekk, skont l-awtorità fiskali, it-tweġġ ta' tranżazzjonijiet taxxabbli għal persuni mhux membri kien jinvolvi li anki t-tranżazzjonijiet imwettqa għall-membri ta' Infohos kellhom jiżu sużżetti għall-VAT u li għalhekk, Infohos, ma setax iktar jibbenefika mill-eżenzjoni tat-taxxa fuq il-provvisti mogħtija lill-membri tiegħu msemmija fl-Artikolu 44(2)(1a) tal-Kodiċi dwar il-VAT.

10. Fit-13 ta' Diċembru 2005, l-awtorità fiskali fformulat f'rapport il-kontestazzjoni u, fuq il-ba?i ta' dan ir-rapport, intbagħat avvi? ta' ?las iddikjarat eżekuttiv.

11. Fit-22 ta' Mejju 2007, permezz ta' rikors ippreżentat quddiem ir-Rechtbank van eerste aanleg Brugge (il-Qorti tal-Ewwel Istanza ta' Brugge, il-Belġju), Infohos ikkontesta l-avvi? ta' ?las, u talab is-sospensjoni tal-eżekuzzjoni tiegħu, kif ukoll id-dikjarazzjoni li l-ammonti mitluba ma kinux dovuti; sussidjarjament talab l-annullament tas-sanzjonijiet imposti jew għall-inqas it-tnaqqis sostanzjali tagħhom, ir-rimbors tal-ammonti kollha mi?bura fuq il-ba?i tal-avvi? ta' ?las, inklużi l-interessi moratorji, u l-kundanna tal-konvenut għall-ispejje?.

12. Permezz ta' sentenza tat-23 ta' Frar 2009, din il-qorti ddikjarat l-assenza tar-rekwiżiti għall-applikazzjoni tal-eżenzjoni msemmija fl-Artikolu 44(2)(1a) tal-Kodiċi dwar il-VAT u li r-rikorrent kellu j?allas il-VAT għas-servizzi kollha li huwa pprova, kemm lill-persuni membri kif ukoll lill-persuni mhux membri.

13. Infohos ippreżenta appell minn din id-de?iżjoni quddiem il-Hof van Beroep te Gent (il-Qorti tal-Appell ta' Gent, il-Belġju), liema qorti, permezz ta' sentenza tal-21 ta' Settembru 2010, iddikjarat li Infohos ma setax jagħmel użu mill-eżenzjoni msemmija fl-Artikolu 44(2)(1a) tal-Kodiċi dwar il-VAT, sa fejn kien qiegħed jipprovdi servizzi anki lil persuni mhux membri, u għalhekk, l-applikazzjoni tal-eżenzjoni kienet to?loq distorsjoni tal-kompetizzjoni. Madankollu, din iddikjarat ukoll li Infohos, bħala persuna taxxabbli m?allta, seta' jibda azzjoni ta' ?las lura fil-konfront tal-Istat Belġjan għas-somma uguali għal EUR 117 781.03.

14. Fil-5 ta' Lulju 2012, l-awtorità fiskali ppreżentat appell fil-kassazzjoni quddiem il-Hof van Cassatie (il-Qorti tal-Kassazzjoni, il-Belġju). Permezz ta' sentenza tal-31 ta' Ottubru 2014, il-Hof van Cassatie (il-Qorti tal-Kassazzjoni) annullat id-de?iżjoni tal-Hof van Beroep te Gent (il-Qorti tal-Appell ta' Gent) għar-ra?uni li huwa kontradittorju li jiżi ddikjarat, minn na?a, li r-rikorrent ma jistax jinvoka l-Artikolu 44(2)(1a) tal-Kodiċi dwar il-VAT, billi Infohos jipprovdi servizzi mhux biss lill-membri tiegħu stess iżda wkoll lil persuni mhux membri, u dan jimplika li ngħata l-istatus ta' persuna taxxabbli s?i?a, u, min-na?a l-o?ra, li Infohos jista' jinvoka l-istatus ta' persuna taxxabbli m?allta, skont l-Artikolu 46 tal-Kodiċi dwar il-VAT, sabiex jibbenefika mill-eżenzjoni għas-servizzi pprovduti lill-membri tiegħu, fi proporzjon mal-għoti ta' servizzi lil persuni mhux membri, bid-dritt ta' tnaqqis limitat għall-provvisti taxxabbli mogħtija lill-persuni mhux membri.

15. Il-Hof van Cassatie (il-Qorti tal-Kassazzjoni) irrinvijat il-kawża quddiem il-Hof van Beroep Antwerpen (il-Qorti tal-Appell ta' Antwerpen, il-Belġju). Permezz ta' sentenza tal-20 ta' Settembru 2016, din il-qorti ddikjarat li l-awtorizzazzjoni li jikkummerġjalizzaw bi ?las applikazzjonijiet ta' softwer, li jew huma proprjetà esklużiva tar-rikorrent, jew huma ta' komunjoni *pro indiviso* bejn ir-rikorrent u NV IHC-Group, tid?ol fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 18(1)(2)(7) tal-Kodiċi dwar il-

VAT u għandha għalhekk titqies b'ala servizz taxxabli. Barra minn hekk, din iddikjarat li, peress li r-rikorrent fil-kawża prinċipali ma jillimitax ruġu għall-provvista ta' servizzi lill-membri tiegħu, iġda permezz ta' NV IHC-Group li miegħu stabbilixxa ftehim ta' kollaborazzjoni, jikkummerċjalizza, anki għal persuni mhux membri, applikazzjonijiet ta' softwer ʹviluppati minnu jew fuq talba tiegħu, dan ma jista' jinvoka għall-ebda waċda mill-attivitajiet tiegħu l-eʹenzjoni msemmija fl-Artikolu 44(2)(1a) tal-Kodiċi dwar il-VAT.

16. Infohos għalhekk ikkontesta d-deċiżjoni quddiem il-Hof van Cassatie (il-Qorti tal-Kassazzjoni) billi afferma li l-kundizzjoni ta' implimentazzjoni tal-eʹenzjoni prevista mill-Artikolu 2(1) tad-Digriet Irjali, li skontha l-grupp awtonomu ta' persuni (iktar 'il quddiem il-“GAP”) (6) jista' jipprovdli servizzi eskluʹivament lill-membri tiegħu stess, ma hijiex prevista mill-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva u li, għalhekk, id-dispoʹizzjoni nazzjonali ma hijiex konformi mal-leġiʹlazzjoni tad-dritt tal-Unjoni.

17. Il-qorti tar-rinviju, il-Hof van Cassatie (il-Qorti tal-Kassazzjoni) tirrileva li l-Hof van Beroep Antwerpen (il-Qorti tal-Appell ta' Antwerpen) kienet sostniet li interpretazzjoni stretta tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva, u b'mod partikolari tal-kundizzjoni imposta minn din id-dispoʹizzjoni li tippredvi l-obbligu għall-GAP li jitlob biss mill-membri tiegħu r-rimbors eʹatt tal-parti tal-ispejjeʹ konʹunti tagħhom, tkun teskludi li l-provvista ta' servizzi pprovduti jistgħu jitwettqu anki għal persuni mhux membri. Barra minn hekk, peress li ma llimitax ruġu għall-provvista ta' servizzi lill-membri tiegħu stess iġda kien jikkummerċjalizza wkoll applikazzjonijiet ta' softwer għall-kummerċjalizzazzjoni lil terzi, Infohos ma setax jistrieʹ fuq l-eʹenzjoni għall-attivitajiet kollha mwettqa.

18. Għalhekk, il-kontestazzjoni li tqajmet tista' tiʹi riʹolta biss, skont il-qorti nazzjonali, permezz ta' interpretazzjoni tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva.

19. Għaldaqstant, il-Hof van Cassatie (il-Qorti tal-Kassazzjoni, il-Belġju), issospendiet il-proʹeduri u għamlet lill-Qorti tal-ʹustizzja d-domanda preliminari li ʹejja:

“L-Artikolu 13A(1)(f) tad-Direttiva 77/388/KEE tasʹ17 ta' Mejju 1977, li sar l-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112/KE tatʹ28 ta' Novembru 2006, għandu jiʹi interpretat fis-sens li jawtorizza lill-Istati Membri li mal-eʹenzjoni stabbilita minnu tiʹdied kundizzjoni ta' eskluʹività li għandha bʹala effett li grupp awtonomu li jipprovdli wkoll servizzi lil persuni mhux membri jkun suʹʹett b'mod sʹiʹ għall-VAT, anki għas-servizzi li jipprovdli lill-membri tiegħu?”

III. Analiʹi ʹuridika

20. Permezz tad-domanda preliminari tagħha, il-qorti tar-rinviju qiegħda tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva jipprekludix leġiʹlazzjoni bʹal dik Belġjana li tippermetti l-eʹenzjoni tal-ʹlas tal-VAT għall-GAP eskluʹivament fil-kaʹ li dawn iwettqu provvisti ta' servizzi għall-membri tal-grupp biss.

21. Jekk dan ma jkunx il-kaʹ, f'kaʹ li dispoʹizzjoni nazzjonali bʹal din kellha titqies kompatibbli mad-dritt tal-Unjoni, ikun jirriʹulta li, f'kull kaʹ fejn il-GAP iwettaq provvisti ta' servizzi anki għal persuni mhux membri, dan isir persuna taxxabli għall-VAT anki għall-finijiet tal-provvisti mwettqa għall-membri tiegħu stess.

22. Il-klassifikazzjoni tar-rikorrent fil-proʹedura prinċipali bʹala GAP u l-eʹistenza għall-attivitajiet li dan iwettaq – għall-inqas għall-membri tiegħu stess – tal-kundizzjonijiet previsti mill-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva, u għalhekk tal-prekundizzjonijiet li fil-preʹenza tagħhom il-provvisti mwettqa huma eʹentati mill-pagament tal-VAT, ma humiex is-suʹʹett ta' kontestazzjoni speʹifika u, għalhekk, fil-kawża li hija s-suʹʹett ta' din is-sentenza t-tnejn jistgħu jitqiesu bʹala

vverifikati. Fi kwalunkwe ka?, hija l-qorti nazzjonali li g?andha tivverifika b'mod konkret, li l-kundizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 13A(1)(f) ?ew osservati (7).

23. Madankollu, in?id li l-qorti nazzjonali g?andha tevalwa wkoll il-kompatibbiltà tal-g?oti ta' servizzi lil persuni mhux membri mal-g?an tan-negozju tal-GAP. Fil-fatt, fil-ka? li l-attività g?al persuni mhux membri ma taqax ta?t l-g?an tal-GAP, g?andhom ji?u evalwati l-konsegwenzi ta' dan abba?i tad-dritt nazzjonali.

24. Essenzjalment, tressqu ?ew? argumenti mill-partijiet fil-kaw?a sabiex ting?ata risposta g?ad-domanda preliminari mag?mula.

25. L-ewwel argument, imressaq mill-Kummissjoni u mir-rikorrent, huwa dirett lejn risposta fin-negattiv g?ad-domanda preliminari u g?alhekk lejn l-inkompatibbiltà mad-dritt tal-Unjoni ta' dispo?izzjoni b?al dik Bel?jana, li tikkundizzjona l-e?enzjoni mill-VAT g?all-fatt li s-servizzi tal-grupp huma offruti b'mod esklu?iv lill-membri.

26. B'mod partikolari, dan l-argument huwa bba?at fuq l-ipote?i li l-fatt li ji?u esklu?i mill-e?enzjoni msemmija fl-Artikolu 13A(1)(f) il-GAP li jwettqu anki provvisti ta' servizzi g?al persuni mhux membri, ikun jista' ji?i solvut f'interpretazzjoni e?essivament restrittiva tad-dispo?izzjoni u, g?alhekk, f'implimentazzjoni kumplessa, jekk mhux impossibbli tal-e?enzjoni.

27. G?andu ji?i ppre?i?at il-punt li l-g?oti ta' servizzi lil terzi min-na?a ta' GAP ikun permess biss jekk dan ikun su??ett g?all-impo?izzjoni normali (sakemm ma jkunx su??etti g?al e?enzjoni differenti), skont l-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva li jiddefinixxi l-kamp ta' applikazzjoni tad-direttiva.

28. Il-possibbiltà ta' provvista ta' servizzi lil persuni barra mill-grupp ma tkunx, g?alhekk, skont dan l-argument, tista' titqieg?ed f'dubju minn kundizzjoni ta' esklu?ività addizzjonali, li ma hijiex inklu?a fil-kontenut tad-dispo?izzjoni msemmija fl-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva.

29. It-tieni argument, li tressaq mill-Gvern Bel?jan u mill-Gvern Portugi?, huwa dirett lejn risposta fl-affermattiv g?ad-domanda preliminari u g?alhekk lejn il-kompatibbiltà mad-dritt tal-Unjoni ta' dispo?izzjoni b?al dik Bel?jana li tikkundizzjona l-e?enzjoni mill-VAT g?all-fatt li s-servizzi tal-grupp huma offruti b'mod esklu?iv lill-membri.

30. L-esklu?ività ne?essarja tkun tirri?ulta mid-dispo?izzjoni nnifisha fejn tipprevedi, *inter alia*, li l-e?enzjoni ting?ata sakemm ma tkunx tinvolvi distorsjoni tal-kompetizzjoni, li sse?? fil-ka? li ji?u offruti servizzi lil terzi, fil-mument fejn il-GAP ikun prin?ipalment ikkostitwit biss sabiex joffri servizzi lil persuni membri.

31. Barra minn hekk, il-kundizzjoni ta' esklu?ività jkollha l-funzjoni li ti?gura implimentazzjoni korretta tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali.

32. L-ewwel argument jidhirli li huwa iktar konvin?enti permezz tal-pre?i?azzjonijiet li ser nag?ti iktar 'il quddiem.

33. Fl-ewwel lok, huwa ne?essarju li ji?i vverifikat jekk l-introduzzjoni ta' tali kundizzjoni ta' esklu?ività hijiex konformi ma' interpretazzjoni testwali, sistematika u teleolo?ika tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva (8), u fit-tieni lok, jekk je?istix mar?ni ta' diskrezzjoni g?all-Istati Membri sabiex jintrodu?uha.

A. Interpretazzjoni tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva fir-rigward tal-g?anijiet tad-direttiva nnifisha u tal-funzjoni tal-e?enzjonijiet

34. It-test tad-dispo?izzjoni ??itata ma jsemmi bl-ebda mod in-ne?essità li l-provvista ta'

servizzi lill-membri proprji tkun esklu?iva.

35. Skont ?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, l-e?enzjonijiet mill-VAT – li, kif ser jintwera fil-punt 41, jikkostitwixxu kun?etti awtonomi tad-dritt tal-Unjoni – g?andhom ji?u interpretati b'mod strett, peress li dawn l-e?enzjonijiet jinvolvu e??ezzjoni g?all-prin?ipju ?enerali li jistabbilixxi li l-VAT g?andha tin?abar fuq is-servizzi kollha pprovduti bi ?las minn persuna taxxabli.

36. Madankollu, din l-interpretazzjoni restrittiva min-na?a tal-Istat Membru fil-mument tat-traspo?izzjoni tad-direttiva, ma tistax tasal sal-punt li trendi e??essivament diffi?li l-implimentazzjoni tas-sistema ta' e?enzjonijiet sal-punt fejn il-kun?ett awtonomu tag?hom ji?i nieqes mill-effetti (9).

37. G?alhekk, huwa ne?essarju li jsir riferiment g?ar-*ratio legis* tad-dispo?izzjoni nnifisha.

38. L-g?an tas-Sitt Direttiva fir-rigward tal-VAT (10) huwa dak li tarmonizza l-le?i?lazzjonijiet nazzjonali sabiex tistabbilixxi sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud u g?alhekk, valur taxxabli uniformi.

39. Dan l-g?an huwa ppre?i?at fid-disa' premessa fit-termini li ?ejjin: “[b]illi l-ba?i taxxabli g?andha tkun armonizzata biex l-applikazzjoni tar-rata tal-Komunità g?al operazzjonijiet taxxabli twassal g?al ri?ultati komparabbli fl-Istati Membri kollha” (11).

40. Kif tippre?i?a l-?dax?il premessa tas-Sitt Direttiva, fil-fatt, “g?andha ssir lista komuni ta' e?enzjonijiet sabiex ir-ri?orsi tal-Komunitajiet innifishom ikunu jistg?u jin?abru b'mod uniformi fl-Istati Membri kollha”.

41. Kif ippre?i?at di?à l-Qorti tal-?ustizzja, jirri?ulta li l-g?an li r-ri?orsi tal-Unjoni nnifishom ikunu jistg?u jin?abru b'mod uniformi fl-Istati Membri kollha, jista' jintla?aq biss permezz ta' interpretazzjoni u applikazzjoni armonizzata tal-e?enzjonijiet, li tinvolvi l-elaborazzjoni ta' kun?ett awtonomu tad-dritt tal-Unjoni ta' dawn l-e?enzjonijiet (12).

42. B'mod iktar pre?i?, l-Artikolu 13A(1)(f) jipprevedi l-e?enzjoni mill-VAT li minnha jistg?u jibbenefikaw dawn il-GAP li jibba?aw ru?hom fuq sistema ta' awtoassistenza, ji?ifieri grupp li l-g?an tieg?u huwa dak li jipprovdi lill-membri tieg?u s-servizzi direttament ne?essarji g?all-e?er?izzju tal-attività tag?hom (li g?andha ti?i e?entata jew li g?aliha ma humiex persuni taxxabli) u li jitlob biss mill-membri tieg?u r-rimbors e?att tas-sehem tag?hom tal-ispejje? kon?unti.

43. L-g?an ta' din l-e?enzjoni, fil-fatt, huwa “li tistabbilixxi e?enzjoni mill-VAT sabiex ji?i evitat li l-persuna li toffri ?erti servizzi tkun su??etta g?all-?las tal-imsemmija taxxa meta hija kellha tikkollabora ma' professjonisti o?ra permezz ta' struttura komuni responsabbli g?all-attivitajiet ne?essarji g?at-twettiq tal-imsemmija servizzi” (13) kif ukoll “l-e?enzjoni mill-VAT ta' ?erti attivitajiet ta' interess ?enerali, sabiex ji?i ffa?ilitat l-a??ess g?al ?erti provvisti kif ukoll il-provvista ta' ?erti beni, billi ji?u evitati tariffi addizzjonali li jirri?ultaw mill-issu??ettar tag?hom g?all-VAT” (14).

44. Il-Kummissjoni, kif jista' ji?i dedott mill-osservazzjonijiet ippre?entati fil-fajl, fl-assenza ta' interpretazzjoni tad-dispo?izzjoni ta' e?enzjoni min-na?a tal-Qorti tal-?ustizzja, f'diversi dokumenti ta' ?idma dwar il-VAT, ippre?i?at li la n-natura partikolari tal-e?enzjoni u lanqas in-ne?essità li ting?ata interpretazzjoni restrittiva tal-e?enzjoni ma huma tali li ji??ustifikaw il-projbizzjoni g?all-benefi?jarji biex je?er?itaw ukoll attivitajiet (sakemm ji?u su??etti g?at-taxxa) g?al terzi (15).

45. G?alhekk, mir-*ratio legis* tad-dispo?izzjoni ??itata u tal-e?enzjonijiet previsti, ma tirri?ultax, kif ?ie ??arat ukoll fid-dokumenti uffi?jali tal-Kummissjoni, in-ne?essità li ti?i introdotta kundizzjoni ta' esklu?ività tas-servizzi pprovduti mill-GAP lill-membri tag?hom.
46. B?ala konkluzjoni dwar il-punt ta' koerenza ta' dispo?izzjoni b?al dik Bel?jana mal-g?anijiet tal-e?enzjoni, din, fi kwalunkwe ka?, fir-ri?idità tag?ha tidher sproporzjonata meta mqabbla mal-g?an.
47. Il-Qorti tal-?ustizzja fakkret f'diversi okka?jonijiet li, b'mod konformi mal-prin?ipju ta' proporzjonalità, li jag?mel parti mill-prin?ipji ?enerali tad-dritt tal-Unjoni, il-mezzi implimentati mis-Sitt Direttiva g?andhom ikunu kapa?i jwettqu l-g?anijiet inti?i minn din il-le?i?lazzjoni u ma g?andhomx imorru lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex dawn jintla?qu (16).
48. It-telf tal-e?enzjoni anki min?abba t-tran?azzjonijiet imwettqa g?all-membri, jirriskja, min-na?a l-o?ra, li ji?bilan?ja d-dispo?izzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni b'intenzjoni "sanzjonatorja", li ma hijiex inklu?a fl-ispirtu tad-direttiva.
49. Jidher iktar xieraq, g?all-finijiet tal-applikazzjoni tal-e?enzjoni, li wie?ed i?ares lejn l-attività mwettqa mill-persuna iktar milli lejn in-natura tal-persuna nnifisha.
50. Dan ifisser li l-e?enzjoni prevista g?andha ting?ata biss g?as-servizzi pprovduti mill-GAP lill-membri tag?hom, i?da mhux ukoll li l-GAP jistg?u joffru servizzi lill-membri tag?hom biss. F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja di?à ddikjarat li s-servizzi pprovduti minn GAP lill-membri tag?hom jibbenefikaw mill-e?enzjoni prevista mill-imsemmija dispo?izzjoni anki jekk dawn il-provvisti huma forniti lil wie?ed jew lil xi w?ud mill-imsemmija membri (17).
51. Hija l-attività mwettqa g?all-membri, g?all-g?anijiet protetti mid-dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni, li g?andu jist?oqqilha protezzjoni u g?alhekk e?enzjoni, u mhux in-natura tal-persuna li g?andha titqies li jist?oqqilha e?enzjoni jekk tkun toffri biss provvista ta' servizzi esklu?ivament lill-membri tal-grupp nnifsu. Dan naturalment, bil-kundizzjoni, li l-qorti nazzjonali tistabbilixxi g?all-persuna li qieg?da titlob l-e?enzjoni, l-e?istenza tar-rekwi?iti previsti mis-Sitt Direttiva (18).

B. Mar?ni ta' diskrezzjoni tal-Istati Membri

52. L-Artikolu 13A(1) jipprevedi li l-Istati Membri g?andhom jistabbilixxu l-kundizzjonijiet "biex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u ?ara tat-tali e?enzjonijiet u l-prevenzjoni ta' kawlkwe eva?joni, evitar u abbu? possibbli".
53. Il-punt (f) i?id li l-e?enzjoni ma g?andhiex tkun tali li "twassal g?al tfixkil ta' kompetizzjoni".
54. Il-mar?ni ta' diskrezzjoni tal-Istati Membri fl-iffissar tal-kundizzjonijiet g?all-g?oti tal-e?enzjoni ma jistax jasal sal-punt li jbidel id-definizzjoni tal-kontenut tal-e?enzjonijiet elenkati mid-direttiva (19).
55. G?alhekk, l-Istat Membru ma jistax jintrodu?i dispo?izzjonijiet li jistg?u j?a?du lill-e?enzjoni mill-kontenut jew irendu l-implimentazzjoni tag?ha iktar diffi?li jew impossibbli (20).
56. Din is-sitwazzjoni tista' titfa??a fil-ka? fejn l-Istat Membru, fl-implimentazzjoni tad-direttiva, jadotta mi?uri ri?idi ta' natura ?enerali, b?al dawk previsti mill-Artikolu 2 tad-Digriet Irjali Bel?jan, li jillimitaw il-kamp ta' applikazzjoni tal-e?enzjoni.
57. L-espressjoni "biex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u ?ara tat-tali e?enzjonijiet" g?andha l-g?an, fil-fehma tieg?i, li tippermetti lill-Istati Membri jintrodu?u regoli nazzjonali xierqa sabiex

irendu mhux e??essivament kumpless g?all-operaturi ekonomi?i l-applikazzjoni tal-e?enzjonijiet u, eventwalment, anki sabiex jirrazzjonalizzaw il-modalitajiet ta' kontroll.

58. ?gur li ma g?andhiex tinftehem, kif jidher li qieg?da tinftehem skont u?ud mill-argumenti tal-partijiet, b?ala inti?a biss sabiex tiffavorixxi l-verifiki min-na?a tal-awtoritajiet kompetenti.

59. Sussegwentement, mill-fajl ma jirri?ultax liema tkun id-diffikultà e??essiva g?all-awtoritajiet nazzjonali biex japplikaw u jist?arr?u l-applikazzjoni korretta tal-e?enzjonijiet previsti mid-direttiva (21).

60. Hija l-qorti nazzjonali li g?andha tivverifika li l-benefi?jarji tal-e?enzjonijiet ifasslu kontabbiltà organizzata u separata li tippermetti l-ist?arri? ne?essarju min-na?a tal-awtoritajiet kompetenti.

61. Madankollu, din l-espressjoni ma tistax timmotiva l-introduzzjoni ta' kundizzjoni ri?ida ta' esklu?ività, li ma hijiex inklu?a, kif di?à ntqal, fil-formulazzjoni u fir-*ratio legis* tad-dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni.

62. L-istess g?andu jing?ad fir-rigward tal-parti l-o?ra tad-dispo?izzjoni msemmija iktar 'il fuq, li tippermetti lill-Istati jistabbilixxu l-kundizzjonijiet biex ji?guraw il-“prevenzjoni ta' kawlkwe eva?joni, evitar jew abbu? possibbli”.

63. Lanqas din ma tippermetti li titqies ne?essarja l-mi?ura addizzjonali, mhux inklu?a fid-direttiva, ta' esklu?ività g?at-twettiq ta' servizzi g?all-membri.

64. Il-provvista ta' servizzi possibbli lil terzi ma tistax titqies li hija modalità idonea sabiex twassal g?al eva?joni, evitar jew abbu? sa fejn din il-provvista tkun debitament separata fil-kontabbiltà tal-grupp u su??etta g?all-?las tat-taxxa dovuta.

65. Finalment, fir-rigward tar-riskju ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni, l-anali?i tista' tirri?ulta iktar kumplessa, i?da, fil-fehma tieg?i, twassal g?all-istess konklu?joni fir-rigward tal-possibbiltà jew le g?all-GAP biex jipprovdu servizzi anki lil terzi mhux membri.

66. Il-Qorti tal-?ustizzja kellha l-opportunità li tippre?i?a li “l-g?oti tal-e?enzjoni mill-VAT g?andu ji?i mi?ud jekk ikun hemm perikolu reali, li l-e?enzjoni fiha nnifisha tista' twassal g?al distorsjonijiet fil-kompetizzjoni immedjatament jew fil-futur” (22).

67. Kif di?à sostniet l-Avukat ?enerali Kokott, g?all-e?istenza ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni ma tistax tittie?ed *a priori* de?i?joni astratta g?al oqsma partikolari. G?alhekk, is-Sitt Direttiva ma tag?ti l-ebda mar?ni ta' diskrezzjoni lil-le?i?latur nazzjonali sabiex jintrodu?i dispo?izzjoni astratta irrISPettivament minn verifika b'mod konkret tad-distorsjoni tal-kompetizzjoni (23).

68. Dispo?izzjoni b?al dik Bel?jana, min-na?a l-o?ra, skont kif jista' jinftehem mill-fajl fejn il-Gvern Bel?jan isemmi distorsjoni possibbli tal-kompetizzjoni billi jibba?a b'mod prevalenti fuq ir-ra?unijiet g?all-introduzzjoni tal-kundizzjoni ta' esklu?ività, tippre?umi, f'dispo?izzjoni ?enerali u ri?ida ming?ajr l-ebda mar?ni ta' evalwazzjoni g?all-qorti, li l-provvista ta' servizzi lil terzi to?loq distorsjoni tal-kompetizzjoni f'dak is-suq spe?ifiku.

69. Il-Qorti tal-?ustizzja di?à affermat li sabiex ji?i ddeterminat jekk l-applikazzjoni, g?al attività partikolari, tal-e?enzjoni msemmija fl-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112 tistax tikkaw?a distorsjoni tal-kompetizzjoni, huwa ?ertament possibbli g?al-le?i?latur nazzjonali li jipprevedi regoli li huma fa?ilment amministrati u kkontrollati mill-awtoritajiet kompetenti. Madankollu, dawn il-kundizzjonijiet ma jistg?ux jaffettwaw id-definizzjoni tal-kontenut tal-e?enzjonijiet previsti minn din id-direttiva, filwaqt li g?andu ji?i ppre?i?at li l-kundizzjoni dwar l-assenza ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni, imsemmija fl-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112 ma g?andhiex b?ala

konsegwenza tippermetti lill-Istat Membru jillimita, b'mod ġenerali, il-kamp ta' applikazzjoni ta' din l-eżenzjoni (24).

70. L-eżenzjoni tista' toqloq distorsjoni tal-kompetizzjoni jekk il-parti l-kbira tal-provvista ta' servizzi tkun twettqet għal persuni mhux membri u fil-każ fejn anki l-provvisti mogħtija lil persuni mhux membri tal-grupp ikunu jkunu ewentati mill-Valutazzjoni tal-VAT.

71. L-ebda waħda minn dawn iż-żewġ sitwazzjonijiet ma tista' tidher fl-interpretazzjoni li qiegħda tiġi proposta u, għalhekk, għandu jitqies li anki fir-rigward ta' dan il-punt l-argumenti favur in-neċessità ta' kundizzjoni ta' esklużività ma humiex konvinġenti, anki fl-assenza ta' elementi konkreti insostenn ta' dan.

C. Limiti għall-possibbiltà għall-GAP biex jipprovdu servizzi lil terzi mhux membri

72. Il-kundizzjonijiet għall-eżenzjoni previsti mill-artikolu inkwistjoni, kif fakkret ukoll il-Kummissjoni fl-osservazzjonijiet li ppreżentat fil-kawża, jistgħu jitqassru b'dan il-mod: il-fatt li l-provvisti eżenti jgħid minn grupp awtonomu ta' persuni; li tali grupp iwettaq attività eżenti jew li għaliha ma huwiex persuna taxxabbi; li l-għan ta' dawn il-provvisti jkun dak li jiġu pprovduti lill-membri tal-grupp servizzi direttament neċessarji għat-twettiq tal-attività; li dawn il-gruppi jitolbu biss mill-membri tagħhom ir-rimbors eżatt ta' sehemhom mill-ispejje konġunti.

73. Dawn il-kundizzjonijiet kollha għandhom ikunu suġġetti għal verifika min-naħa tal-qorti nazzjonali.

74. Madankollu, għandu jiġi żgħirat li, fid-dawl ta' interpretazzjoni teleoloġika u sistematika li jiet offruta sa issa, għandhom jiġu ppreżentati kundizzjonijiet ulterjuri sabiex tkun tista' teġisti l-eżenzjoni mill-VAT għas-servizzi mwettqa għall-membri fil-każ fejn persuna toffri servizzi anki lil persuni li huma esterni għall-grupp (li għandhom jiġu suġġetti għall-VAT).

75. Fl-ewwel lok jeżiġi li s-servizzi offriti lill-membri jkunu b'mod kwantitattiv prevalenti meta mqabbla ma' dawk ipprovduti lil terzi li, għaldaqstant, jista' jkollhom natura residwa biss fl-istruttura tal-attivitajiet tal-grupp (25).

76. Dan sabiex jiġi evitat li tiġi jnaturata l-funzjoni tal-gruppi u li b'dan il-mod ikunu jistgħu jiġu vverifikati implimentazzjonijiet elużivi tad-dispożizzjoni, li jistgħu joqloq distorsjoni tal-kompetizzjoni.

77. Fit-tieni lok, dejjem sabiex ma tiġix jnaturata l-imsemmija funzjoni, huwa neċessarju li l-benefiċjarju tal-eżenzjoni juri li l-attività mwettqa favur terzi li huma differenti mill-membri tkun funzjonali sabiex timmotiva l-effiċjenza teknika, li eventwalment fil-futur jistgħu jjeġdu vantaġġ minnha anki l-membri.

78. Iż-żewġ verifiki li jkunu deskritti iktar 'il fuq jaqgħu taħt il-kompetenza tal-qorti nazzjonali li għandha tapplika l-kriterji interpretattivi msemmija iktar 'il fuq sabiex tasal għal konklużjoni dwar id-dritt jew le għall-eżenzjoni fil-każ ta' persuna li tipprovdha servizzi lill-membri tagħha iżda wkoll lil terzi.

79. B'dawn il-preżiżjonijiet, neċessarji sabiex tiġi ppreżervata l-koerenza tal-għanijiet tad-direttiva u tal-eżenzjonijiet, huwa iktar diffiċli li jkun hemm biżżejjet ta' riskji ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni, filwaqt li tiġi msaħħa l-funzjoni tal-eżenzjonijiet li hija dik li l-GAP jiġu kkompensati għal jvantaġġ kompetittiv meta mqabbla mas-sitwazzjoni meta dawn is-servizzi tal-grupp jiġu pprovduti mill-impjegati tiegħu stess jew fil-kuntest ta' grupp tal-VAT (26).

IV. Konkluzjoni

80. Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti, nipproponi li l-Qorti tal-Ġustizzja tirrispondi għad-domanda preliminari magħmula mill-Hof van Cassatie (il-Qorti tal-Kassazzjoni, il-Belġju) b'dan il-mod:

“L-Artikolu 13A(1)(f) tad-Direttiva 77/388/KEE tas-17 ta' Mejju 1977, li sar l-Artikolu 132(1)(f) tad-Direttiva 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006, għandu jiġi interpretat fis-sens li ma jawtorizzax lill-Istati Membri li mal-eżenzjoni stabbilita minnu tiċċied kundizzjoni ta' esklużività li għandha b'ala effett li grupp awtonomu li jipprovdi wkoll servizzi lil persuni mhux membri jkun suġġett b'mod sħiġ għall-VAT, anki għas-servizzi li jipprovdi lill-membri tiegħu.

Hija l-qorti nazzjonali li għandha tivverifika li jeżistu l-kundizzjonijiet għall-eżenzjoni previsti mid-dispożizzjoni ċċitata iktar 'il fuq u, fil-każ ta' servizzi pprovduti lil persuni mhux membri, sabiex ma jiġix ħantratur l-għan tal-eżenzjoni, li dawn tal-aħħar ma humiex b'mod kwantitattiv prevalenti meta mqabbla ma' dawk ipprovduti lill-membri u huma ħustifikati minn raġunijiet ta' effiċjenza teknika li minnha jistgħu jibbenefikaw ukoll il-persuni membri”.

1 Lingwa oriġinali: it-Taljan.

2 (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23).

3 (ĠU 2006, L 347, p. 1, rettifika fil-ĠU 2007, L 335, p. 60).

4 Mill-fajl jirriżulta li Infihos huwa grupp li għe stabbilit fil-21 ta' Frar 1986 fil-forma ta' entità pubblika min-naħa ta' l-PAS ta' Aalst, Blankenberge, Brugge, Gent, Kortrijk, Oostende u Ronse. L-Artikolu 3 tal-att kostitutiv jiddefinixxi l-għan tal-grupp li huwa dak li jiġgura, janalizza, jorganizza u jiġestixxi sistemi tal-informatika li jappoġġjaw l-organizzazzjoni tal-isptarijiet tal-membri tiegħu stess kif ukoll l-attivitajiet marbuta li jitwettqu mill-istess membri.

5 L-artikolu ċċitat jipprevedi li l-istabbilimenti pubbliċi ma humiex meqjusa b'ala persuni taxxabli għall-attivitajiet jew għat-tranżazzjonijiet li jwettqu b'ala awtoritajiet pubbliċi, anki meta permezz ta' dawn l-attivitajiet jew it-tranżazzjonijiet jirġievu drittijiet, oneri, kwoti jew remunerazzjonijiet.

6 Bi gruppi awtonomi ta' persuni (GAP) wieċed għandu jifhem dawk il-gruppi ta' persuni jew impriji li jipprovdu oġġetti jew servizzi lill-membri tagħhom stess b'mod awtonomu.

7 Ara, f'dan ir-rigward, is-sentenza tal-11 ta' Diċembru 2008, Stichting Centraal Begeleidingsorgaan voor de Intercollegiale Toetsing (C-407/07, EU:C:2008:713, punt 27).

8 B'riferiment għall-interpretazzjoni tal-istess dispożizzjoni, ara s-sentenza tal-21 ta' Settembru 2017, DNB Banka (C-326/15, EU:C:2017:719, punt 29 u l-urisprudenza ċċitata), li skontha, għall-interpretazzjoni ta' dispożizzjoni tad-dritt tal-Unjoni, għandhom jittieġdu inkunsiderazzjoni mhux biss it-termini tagħha, iċċa wkoll il-kuntest tagħha u l-għanijiet tal-leġiżlazzjoni li tagħmel parti minnha.

9 F'dan ir-rigawrd, dejjem b'riferiment g'all-interpretazzjoni tal-istess dispożizzjoni, ara s-sentenza tal-11 ta' Diċembru 2008, Stichting Centraal Begeleidingsorgaan voor de Intercollegiale Toetsing (C-407/07, EU:C:2008:713, punt 30 u l-urisprudenza relatata). Il-Qorti tal-Justizzja tafferma li minkejja li hija neċessarja interpretazzjoni restrittiva, dan ma jfissirx li t-termini użati sabiex jiġu ddefiniti l-eżenzjonijiet g'andhom jiġu interpretati b'mod li jgħaddhom mill-effetti tagħhom jew li jrendi l-eżenzjonijiet previsti kważi inapplikabbli.

10 L-istess b'għall-għan tad-Direttiva 2006/112 fis-seż.

11 Id-disa' premessa tas-Sitt Direttiva.

12 Dwar dan il-punt, is-sentenza tal-15 ta' Junju 1989, Stichting Uitvoering Financiële Acties (348/87, EU:C:1989:246, punt 11) kif ukoll is-sentenza tal-14 ta' Diċembru 2006, VDP Dental Laboratory (C-401/05, EU:C:2006:792, punt 26).

13 Sentenza tal-11 ta' Diċembru 2008, Stichting Centraal Begeleidingsorgaan voor de Intercollegiale Toetsing (C-407/07, EU:C:2008:713, punt 37), kif ukoll is-sentenza tal-21 ta' Settembru 2017, Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja/Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja (C-616/15, EU:C:2017:721, punt 56).

14 Sentenza tal-21 ta' Settembru 2017, DNB Banka (C-326/15, EU:C:2017:719, punt 33 u l-urisprudenza relatata) u s-sentenza tal-21 ta' Settembru 2017, Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja/Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja (C-616/15, EU:C:2017:721, punti 47, 48 u l-urisprudenza relatata) dwar l-għan tal-Artikolu 132(1)(f) fil-kuntest tad-Direttiva 2006/112.

15 Kif jirriżulta mill-fajl, il-Kumitat tal-VAT esprima rużu dwar dan l-aspett fir-rigward tal-Artikolu 132(1)(f), iżda l-Kummissjoni tafferma li din l-interpretazzjoni għandha tiġi estiża g'all-Artikolu 13A(1)(f) preżedenti minnabba l-identità tal-kontenut; ara l-Artikolu 398 tad-Direttiva 2006/112/KE u d-Dokument ta' Referenza Nru 654 tat-3 ta' Marzu 2010, punt 3.4(a).

16 Sentenza tat-23 ta' Novembru 2017, Di Maura (C-246/16, EU:C:2017:887, punt 25) u, b'analoġija, is-sentenza tas-26 ta' April 2012, Il-Kummissjoni vs Il-Pajjiżi l-Baxxi/Il-Kummissjoni vs Il-Pajjiżi l-Baxxi (C-508/10, EU:C:2012:243, punt 75).

17 Sentenza tal-11 ta' Diċembru 2008, Stichting Centraal Begeleidingsorgaan voor de Intercollegiale Toetsing (C-407/07, EU:C:2008:713, punt 43).

18 Sentenza tal-11 ta' Diċembru 2008, Stichting Centraal Begeleidingsorgaan voor de Intercollegiale Toetsing (C-407/07, EU:C:2008:713, punt 27).

19 Dwar dan il-punt, ara s-sentenza tal-14 ta' Diċembru 2006, VDP Dental Laboratory (C-401/05, EU:C:2006:792, punt 26 u l-urisprudenza relatata) u s-sentenza tal-15 ta' Novembru 2012, Zimmermann (C-174/11, EU:C:2012:716, punt 39 u l-urisprudenza relatata).

20 Ara, għal darba oħra, is-sentenza tal-11 ta' Diċembru 2008, Stichting Centraal Begeleidingsorgaan voor de Intercollegiale Toetsing (C-407/07, EU:C:2008:713, punt 30 u l-urisprudenza relatata).

21 Dwar dan il-punt, ara l-Artikolu 398 tad-Direttiva 2006/112/KE, id-Dokument ta' Referenza Nru 654 tat-3 ta' Marzu 2010, punt 3.4(a) fejn jissemmew aggravazzjonijiet u diffikultajiet prattiċi possibbli g'all-awtoritajiet li madankollu, kif qie affermat, ma humiex differenti mid-diffikultajiet prattiċi li jirriżultaw f'afna sitwazzjonijiet oħra fejn huwa neċessarju li jiġu eżaminati l-attivitajiet

sużżetti għat-taxxa u l-attivitajiet eżenti. Il-Kummissjoni enfasizzat ukoll li tali analiżi żiet miżmuma u żviluppata fid-Dokument ta' Żidma anness mal-Green Paper dwar il-Żejjieni tal-VAT (SEC(2010) 1455 finali tal-Ż1 ta' Diżembru 2010) u fil-Żdima sussegwenti tal-Kumitat tal-VAT (l-Artikolu 398 tad-Direttiva 2006/112/KE, id-Dokument ta' Żidma Nru 856 tas-Ż6 ta' Mejju 2015, punt 3.1.10).

22 Sentenza tal-Ż20 ta' Novembru 2003, Taksatorringen (C-8/01, EU:C:2003:621, punt 64) kif ukoll il-konklużjonijiet tal-Avukat Żenerali Kokott fil-kawża Aviva (C-605/15, EU:C:2017:150, punt 68).

23 Konklużjonijiet tal-Avukat Żenerali Kokott fil-kawża DNB Banka (C-326/15, EU:C:2017:145, punt 22).

24 Sentenza tal-Ż21 ta' Settembru 2017, Il-Kummissjoni vs Il-Żermanja Il-Kummissjoni vs Il-Żermanja Il-Kummissjoni vs Il-Żermanja (C-616/15, EU:C:2017:721, punt 65 u l-Żurisprudenza ŻŻitata u l-punt 67).

25 Mill-fajl jirriżulta li, mill-Ż1 ta' Lulju 2016, wara talba għal kjarifiki mibgħuta mill-Kummissjoni lill-Gvern BelŻjan, fil-BelŻju dażlet fis-seżż sistema Żdida ta' eżenzjonijiet għall-GAP. B'mod partikolari, l-Artikolu 44(2a) Żdid tal-Kodiżi dwar il-VAT jipprevedi li, fil-każ li GAP iwettaq servizzi anki għal persuni mhux membri, il-provvisti mwettqa għall-membri tiegħu jibbenefikaw mill-eżenzjoni fil-każ li dawn it-tranżazzjonijiet jirrappreżentaw il-parti prevalenti tal-attività mwettqa mill-GAP.

26 Konklużjonijiet tal-Avukat Żenerali Kokott fil-kawża Aviva (C-605/15, EU:C:2017:150, punt 67).